

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΛΟΓΟΣ

τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας

κ. Βαρθολομαίου

ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ἐν Κορίνθω μητροπολιτικῷ
ναῶ ὁ « Ἀπόστολος Παῦλος »
τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1900. (*)

Τέκνα μου ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ !

« Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε
τὸν Θεόν » καὶ « Ἀγίασον, Κύ-
ριε, τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐ-
πρέπειαν τοῦ οἴκου Σου ».

Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ποιήσας τὸν ἄνθρωπον ἐνεφύτευσε καὶ ἐνεχάραξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξίν, καὶ ἀπεκάλυψεν ἅμα εἰς αὐτὸν τὰς ιδιότητας καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος δὲ ἕνεκα τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ Θεοῦ σχέσεως ὑποχρεοῦται καὶ ἀπαραίτητον καθήκον ἔχει, νὰ πιστεύῃ ὀρθῶς καὶ ἀδιστακτικῶς εἰς τὸν Θεόν, νὰ πολιτευῆται ἐπὶ τῆς γῆς συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, νὰ ὑμνῇ, νὰ δοξολογῇ, νὰ εὐλογῇ καὶ νὰ λατρεύῃ ἐν πνεύματι τὸν μέγαν Θεὸν τῆς δόξης προσευχόμενος ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ. Διὰ τῆς προσευχῆς ἡ ψυχὴ τοῦ εὐσεβοῦς ἀνθρώπου ἀναπτεροῦται καὶ ἀνίπταται ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων ἀναπέμπει δόξαν καὶ εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. Ἡ προσευχὴ γίνεται ἢ κατ' ἰδίαν ἢ δημοσίᾳ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις κατὰ τὰς ἐορτάς. Εἶναι δὲ μεγάλη ἡ δύναμις τῆς ἰδιαιτέρας προσευχῆς καὶ ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν λατρεύοντα ἐν πνεύματι τὸν Θεὸν πάντοτε καὶ πανταχοῦ, ὅπου γῆς ἂν ᾖ, ὡς τοῦ Θεοῦ πανταχοῦ παρόντος καὶ τὰ πάντα ἐφορῶντος καὶ πληροῦντος τῆς δόξης αὐτοῦ· διὸ καὶ ὁ παραφητάναξ ψάλλει· « Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον ». Ἡ μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἔχει ἐν χρήσει ψαλμοὺς καὶ

ὕμνους καὶ ᾠδὰς, ἵνα οἱ εἰδότες γράμματα ἀναγινώσκωσι καὶ ψάλλωσι τῷ Κυρίῳ καθ' ἑκάστην ἐν τῇ προσευχῇ αὐτῶν· διότι ἡ προσευχὴ γίνεται οἱ ἀναγνώσεως καὶ ψαλλομένη. Οἱ δὲ μὴ εἰδότες ἀνάγνωσιν ὀφείλουσι νὰ λέγωσι τὴν σύντομον δοξολογίαν· « Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι »· Κύριε ἐλέησον· Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησον με, γόνυ κλίνοντες καὶ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ποιοῦντες. Ἀλλὰ μείζων εἶναι ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς, ὅταν γίνηται ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, ὅπου ὁ Θεὸς παρίσταται ἀοράτως καὶ ὅπου ἅπαντες ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ἀναπέμπομεν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. Ἐν τῇ προσευχῇ, τῇ γινομένῃ ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, ἀπαγγέλλονται συχναὶ δεήσεις ὑπὲρ πάντων καὶ περὶ πάντων τῶν συμφερόντων τῇ ψυχῇ. Ἐπειδὴ δὲ σκοπὸς τοῦ βίου ἡμῶν εἶναι ἡ ἔνωσις ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τελεῖται ἡ θεία μυσταγωγία, ἡ τοῦ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, δι' οὗ ἀξίως κοινωνοῦντες ἐνούμεθα μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐὰν μὴ κοινωνήσωμεν τῶν ἀγράντων μυστηρίων, ἅτε μὴ θεόντως προπαρσκευασμένοι ὄντες, ἀλλ' ὁμῶς παριστάμενοι, ὡς δεῖ, ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ πληρούμεθα πολλοῦ ἁγιασμοῦ καὶ πνευματικῆς ὠφελείας, ἀποδεικνύομεν δὲ καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν, μνημονεύοντες ἑκάστου ἰδίου αὐτῶν, ὅταν ἀκούωμεν τὸ τοῦ Διακόνου· « Καὶ ὢν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν ». Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀπολειπώμεθα τῆς Ἐκκλησίας, εἰμὴ δι' εὐλόγουσ αἰτίας. Ἡ ἴδρυσις δὲ ἱερῶν ναῶν εἰς κοινὴν προσευχὴν καὶ λατρίαν τοῦ ὑψίστου Θεοῦ ὠρίσθη καὶ διετάχθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Μωϋσῆς διετάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ κατασκευάσῃ πολυτελέστατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον ἁγίασμα, τούτεστιν ἅγιον καὶ ἱερὸν τόπον, εἰς τὸν ὅποιον οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐμελλον νὰ λατρεύωσι τὸν ὑψίστον Ὄν, τὸν μέγιστον αὐτῶν σωτήρα, πιστῶς καὶ ἀφωσιωμένως, καὶ τοῦ ὁποίου τὸν τύπον ὑπέδειξεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ αὐτὸς ὁ Θεός. Ὁ Μωϋσῆς ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐποίη-

σε τὸ Ἅγίασμα ἐκεῖνο, κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου πάντες οἱ Ἰσραηλιταὶ εἰσέφερον ἀντιπέπληγγοι, οἱ μὲν χρυσόν, οἱ δὲ ἀργυρὸν, οἱ δὲ λίθους τιμίους, οἱ δὲ χαλκόν, οἱ δὲ ὄντι ἕκαστος καὶ ἑκάστη εἴδη, πάντες ἔφερον καὶ οὐδεὶς ἦτον ἀσυντελής, οὐδὲ τῶν πνευστάτων. Τὸ θεῖον τοῦτο Ἅγίασμα ὠνομάσθη σκηνή, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος. Ἐπειδὴ δὲ ἐν αὐτῇ ἐφυλάττοντο αἱ θεόγραφοι πλάκες, ἐν αἷς ἦσαν γεγραμμένα αἱ δέκα ἐντολαί, ἦτοι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐλέγετο μαρτύριον, ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν, σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου. Ἐπειδὴ δὲ ἐνδιέτριβεν ἐν αὐτῇ ἀοράτως ὁ Θεός, ἐκαλεῖτο καὶ οἶκος Θεοῦ ἢ σκηνώμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Ἐν αὐτῇ λοιπὸν τῇ Σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ ἄδυτον τῆς ὁποίας ἔκειτο ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, ἐν ᾗ ἐφυλάττοντο αἱ πλάκες τοῦ νόμου, ἡ στάμνος τοῦ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρῶν ἡ βλαστήσασα (Ἀριθ. 17, 10), οἱ Ἰουδαῖοι ἐτέλειον τὰ πρὸς τὸν Θεὸν θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τελετουργικοῦ νόμου. Μετὰ πάροδον δὲ χρόνου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἠθέλησε νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς τὸν Θεὸν ἄξιοπρεπῆ ἱερὸν ναὸν ἐκ λίθων, ἀλλ' ὁ προφήτης Νάθαν, εἰς ὃν ἀνεκάλωσε τὸν σκοπὸν τοῦ, ἀπέτρεψεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐκτέλεσεως ταύτης, διότι βασιλεὺς, ὅστις ἐξέχυσε τοσοῦτον αἷμα πολεμῶν κατὰ τῶν ὑπεναντιῶν αὐτῷ, δὲν ἔπρεπε νὰ καθιερώσῃ εἰς τὸν Θεὸν ναόν. Ἀλλ' οὐχ ἤττον ὁ θεοσεβὴς βασιλεὺς συναθροίσας τὸν λαὸν προέτρεψεν αὐτὸν νὰ συνεισφέρῃ ἕκαστος ὑπὲρ τῆς οἰκοδομῆς καὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τοῦ ναοῦ ὅ,τι ἐξ οἰκείας ἀγαθῆς προαιρέσεως ἠδύνατο. Κατέβαλε δὲ πρῶτος αὐτὸς μεγάλην ποσότητα χρημάτων, ἐγχειρίσας ἅμα πρὸς τὸν ναὸν αὐτοῦ Σολομώντα καὶ τὸ σκεῖδιον τοῦ ναοῦ. Τοῦ Δαυὶδ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σολομών, ἐκτελεῶν τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὠκοδόμησεν εἰς τὸν Θεὸν μεγαλοπρεπῆ λίθινον ναὸν κατὰ τὸ σχῆμα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Ὁ ναὸς οὗτος ἦτον ἐξάριστον ἔργον, διεγείρον τὸν θαυμασμόν τοῦ πατριάρχου, καὶ διὰ τὸ μέγεθος καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ διακόσμησιν, διότι τὰ πάντα ἦσαν κατασκευασμένα, ἢ ἐκ χρυσοῦ, ἢ ἐκ ἀργύρου, ἢ ἦσαν ἐπιχειρησε-

(*) Σημ. Συντάκτου.— Ἡ « Ἀναμόρφωσις », τμημὴν αὐτῆς θεωροῦσα, δημοσιεύει ἀμεινέστατα καὶ δεύτερον λόγον τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας, ὅστις καὶ διὰ τοῦ θεοῦ κηρύγματος καὶ δι' ὄλων τῶν ποιμαντορικῶν μέσων οὐ παύεται ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς ἐν Χριστῷ διαπαιδαγωγήσεως τῆς λαχούσης αὐτῷ παίμνης.